

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre 6 kor. — fl. Negyedévre 3 kor. — fl.
VIDEKEN: Félévre 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHATÁLY

Debreczen, Főter. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Bécs, február 24. Ő felsége a király ma 3 heti tartózkodásra Budapestre utazott.

Huszezerkoronás sikkasztás.

Budapest, február 24. Egy fiatal ügyvédjelöltet köröz most mindenfelé a rendőrség. Steiner Gusztáv Adolf franczföldi születésű 25 éves joghallgatót, aki dr. Kis Károly fővárosi ügyvédnél beszédte a házbéreket, de erről nem számolt. A rendőrség házkutatást tartott nála, ahol egy papírlapot találtak, amelyre a következők voltak írva: „A rossz barátok és a jó emberek hoztak ideig.” A rendőrség körözését elrendelte.

A pápa jubileuma.

Bécs, február 24. A római pápa 25 éves jubileuma alkalmából ma a bécsi egyházmegye összes templomaiban ünnepies istentiszteletet tartottak.

Rablók a postán.

Mármaros-Sziget, február 24. E hó 16-án Kurdok községben a véletlen akadályozta meg, hogy az ezreket tartalmazó postaszekrényt el nem vitték. Két oláh legény megtudta, hogy a postán sok pénz van és betörték. A póstakezelő, aki a szomszéd-szobában aludt, észrevette, hogy betörők járnak a postán. Revolvert vett elő s kilőtt az utcára. A tettesek erre megugrottak, de elfogták őket.

Haroz a farkasok ellen.

Mármaros-sziget, február 24. Mármaros megyében, daczára az enyhe időjárásnak, a farkasok elszaporodtak, úgy hogy a vármegye több helyett engedélyezett hivatalos vadászatokat.
 Felső-Kozta, febr. 24. Felső Kozta határában egy farkas világos nappal meg-

támadta Lévai Mihály 18 éves suhan-czot. A bojtárlegényt véres testtel be-szállították a m.-szigeti kórházba.

A földrengés pusztításai.

Baku, február 24. Semaha városában a földrengés alkalmával 4500 ház pusztult el. Műszaki katonák dolgoznak a romok eltakarításánál. A nagy hideg és az erős hóvihár majdnem elviselhetetlen.

A szabadkai színház.

Szabadka, február 24. A szabadkai színházat további két évre Pesti Iliás Lajos kapta meg.

Egy ládagyár lángokban.

Budapest, február 24. Ma, hajnali 2 órakor a Goldberg Zsigmond-féle faárú- és ládagyár ki-gyuladt. A tűzoltóság teljes erővel kivonult; 10 óráig dolgoztak a tűz lokalizálásán, ami végre sikerült. A kár 52,000 korona.

A sztrájk.

Turin, február 24. A prefektus betiltott minden nyilvános összejövetelt.
 Madrid, február 24. Több itteni munkásegylet nem hajlandó a holnap megkezdődő sztrájkhoz csatlakozni. A vidéken mindenütt nyugalom uralkodik. Biabaóban elfogtak egy Barcelonából ideérkezett anarcistát.

A székelyek felolvasó-estéje.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 23.

Gyönyörű és minden ízében magasztos ünnepség folyt le tegnap délután a városháza nagyteremében. A székely-mentő akció több harczosa jött Debreczenbe, hogy a székely föld-javát előmozdítsa vele. Benedek Elek, Jakab Ödön, Györfly Gyula, Felszeghy József, Gaál Mózes és Jancsó Benedek, valamennyien ösmert írók és publicisták. Az ünnepélyről szóló tudósításunk a következő:

A városháza nagytermét zsufolásig

megtöltötte a nagyszámu, előkelő közön-ség és már jóval öt óra előtt a város-háza folyosóján százával tolongtak azok, akiknek nem jutott hely a nagyterem-ben. A szomszédos kis teremben is állva tolongtak az emberek. Debreczen város színe java eljött, hogy a székely-mentő akció költő bajnokainak felolvasásait meghallgassa. Megjelentek többek között Kiss Áron püspök, Igyártó Sándor, Bakonyi Soma, Dobieczyki Sándor, Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Arthur, K. Tóth Kalmán, a városi főhi-vatalnokok és még igen sokan.

Öt órakor lépett fel a pódiumra Dobieczyki Sándor, mint a Csokonai-kör elnöke, hogy bemutassa a Debreczenbe érkezett írókat, a kik — ugymond — szeretetünket jötték kikérni, a székely-mentő akció részére.

Majd Benedek Elek lépett a fel-olvasó asztal elé s *Hadak útja* című gyönyörű munkáját felolvast. Atilla fiá-ról, Csaba királyfőről szól — ugymond — az ő regéje; jöttem hozzátok, hogy el-igyeim, elragadjam lelketeket a véreink-hez, a székelyekhez. Mert bajba van a székely. A hunok nagy harczáról beszél aztán poétikusan, elragadó módon. Csaba és Aladár királyfiak honfoglalásáról be-szél, mikor Aladár elesett a székelyekért. A hunok nagy fajszeretétét írja le Bene-dek Elek, amikor azok nagy háboruk közepette sem feledkeztek meg a széke-lyekről. Négyyszer is elindultak Szitya-országba, de mindannyiszor vissza-vissza tértek, mert ugymond *bajba van a szé-kely*. Atilla országa így aztán békében maradt egy darabig, míg Csaba királyfi élt, de mikor meghalt ismét jöttek az ellenséges népek és körülvették a szé-kelyeket. Hiába várták már a hunokat, Csaba régen porrá lett azóta. Az utolsó háborura készültek, a halál képe már ott állt előttük, mikor az égből hirtelen Csaba királyfi szállt alá, mögötte az ő nagy serege és az ellenség megder-medve látta, hogy ismét ott van az a Csaba királyfi, a ki három zor segítette meg a székelyeket, mikor — *bajba volt a székely*. De most már nem jön vissza Csaba királyfi. Titeket várunk magyarok, mikor az utolsó csatára készülünk. Ket-ten vivjuk meg azt a csatát, mert ha a székely elpusztul, te is elpusztulsz ma-gyar. Arra gyertek, amerre a nap a hegyekre hajlik, mert az mégis hallat-lan, így elveszni nagy ártatlan.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!
Lusztig és Bán fűszer-, liszt- és gyarmatárú nagykereskedése Debreczen, Városi-bérbáz.
 Hol a kisvágytanyai vásárlásoknál is a legolcsóbb árak számíthatnak.
 Moskovistt Adolf és fia N-Váradi szesz-élesztőgyári főraktára:

Perczekig tartó taps követte Benedek felolvasását. Utána *Pünkös y* Gitta kisasszony szavalta el *Gyulay* Pál gyönyörű költeményét Erdélyországról. A fiatal debreczeni urhölgy pompás szavallata mély hatást gyakorolt a közönségre. Melegen megtapsolták.

Utána *Jakab* Ödön a Kisfaludy-Társaság tagja lépett a felolvasó asztal elé és egy megható szép költeményt olvasott fel „Az ő édes anyjáról”. Meghatottan, szemében könnyekkel olvasta fel a költeményt *Jakab* Ödön és a meghatottság átszállott a közönségre is és alig tudott felocsudni a hatás alól. A székelyföldön egy nagy hegyalján lakik egymagában az ő anyja — ugymond — és olyan asszony, a ki a fél falunak anyja lehetne. Egyedüli boldogságát és örömét az ő lábán leli fel, a ki híres ember és naphosszat olvasgatja a könyveket, a mit a fia írt. Aztán elmondja, hogy jobb lett volna neki otthon maradni, mire a bájos költemény így végződik:

De már mindhiába! Mi megtörtént egyszer:
Meg nem történtte ezt nem teheti semmi,
Utrakelt pataknak az aranyforráshoz,
Nem lehet, nem lehet többé visszamenni.
Visszakanyarulhat arra a vidékre,
De sokáig ottan csak nem maradhat ám;
Engem is elvesztett, elvesztett örökre
Az édes anyám.

Mig fia mind föllebb emelkedve fürdik
A nagy nyilvánosság forró verőfényén:
Ad lig ő ott alatt marad és ott vész el,
Mélyen rejtőzve a névtelenség éjén.
Mint a fagyökér, mely magas sudárt növel,
De maga sohszem él fent a nap sugarán:
Ugy tölti el éltét s úgy fog elenyészni
Az én édes anyám!

Még három hazafias szellemtől áthatott, szinte megrázó költeményt olvasott fel a koszorus költő.

A közönség mindvégig lebilincselve hallgatta, a felolvasás után pedig spontán tapsvihar és éljenzés tört ki.

Gál Mózes olvasta fel ezután *Virrasztó* című elbeszélését. Egy törékeny jószágáról szól, „akinek szája is van, füle is van: még se kancsó.” Gyerek volt, nem egyéb, az öreg Kerekes unokája. Ajándékba kapta Kerekes András, szerette is nagyon, de csak meghalt a kis buba. Az öreg Kerekes aztán izent vala a meghalt szeretteinek. És ebben az izenésben a maga valóságában írja le *Gál* Mózes a mai székely paraszt nyomorságos életét. A mese folyik, növekedik egyre, közben pedig művészi vonásokkal eszteli a székely nép sanyaru helyzetét. Zajosan megtapsolták.

Benedek János országgyűlési képviselő, a debreczeni kitűnő poétánk olvasta fel a *Csángó* című költeményét, majd egy bájos verset mondott el a kis egérről.

Végül *Székely* Gyula, a szintársulat baritonlsta énekelt egy szép székely nótát.

Mindkettőt melegen megtapsolták, mire az ünnepély este fél hét óraker véget ért.

A székely vendégek este a színház-

ban voltak és végig nézték a *Bukov* előadását, színház után pedig a *Bika* szálloda éttermében gyűltek össze, a Csokonai-kör vezető férfiival és nagyszámú előkelő közönséggel egyetemben, bankettra.

A bankett.

A *Bika* szálloda éttermében négyágu hosszú asztal mellett foglalt helyet a megjelent közönség. Tíz óra tájban megkezdődtek a felköszöntők és elmondhatni, hogy szebb, magasabb röptű fehér asztali beszédek keveset hallottunk még az utóbbi időben.

Az első toasztot *Dobiecki* Sándor országgyűlési képviselő mondta. Erdély Topografiájáról beszélve, elmondja, hogy a székelység a felső Oltról levetődve terjedt el és az ő kiváló embereik a mai napon Debreczenig vetődtek, hogy ünneppé avassák a mai napot. Ha ti — ugymond a székelyekhez fordulva — missziót teljesítetek: itt eléritek célotokat. Adja Isten, hogy megmentsetek a székelységet.

Másodiknak *K. Tóth* Kálmán lelkész mondott poétikus, szép felköszöntőt. Holmi egészségtelen irányzat van — ugymond — a mi hazafiságokban, mert szüntelen halljuk, hogy azokat segíezzük, akik Amerikába, vagy Romániába vándoroltak ki, ahelyett, hogy az itthon nyomorgó véreinket segitenők. Azok levettek a magyar jellegből, nem érdemlik meg a segílyt, mig ezekenél másképp áll a dolog. A követ is megmozdította volna — ugymond — *Benedek* Elek az ő *Hadak* utjával és *Jakab* Ödön, mikor gyönyörű szavakban az ő édes anyjáról, a székely földről beszélt. A vendégekre emeli poharát.

Jakab Ödön, a Kisfaludy-társaság tagja mondott ezután nagyhatású toasztot, költői hasonlatokkal fűszerezve szavait. Mikor ő, a székely nemzet fiai Debreczenbe jöttek, nem anyagi segílyt kérni jöttek, — ugymond, — csupán Debreczen város fajszerető, nemes polgárainak jöttek elpanaszolni a székelyföld bajait, a legszebb, legideálisabb eszméket Debreczenen keresztül akarják az ország népének lelkébe önteni. Azt mondják, minden ut Rómába vezet. Nem igaz. A magyar nemzeti törökvések csak akkor érnek az ő Rómájukba, ha Debreczen, Kecskemét, Nagy-Körös, Hód-Mező-Vásárhelyen keresztül mennek. Magyarországot lyukas nagy hordónak tekinti, amelybe önthetjük a levét, alul mégis kifolyik belőle: kivándorolnak. Mélyen érinti a lelkét, hogy a nép a saját nyomorusága miatt elhagyja a hazát. Szól aztán arról, hogy a kormánynak kellene valamit tenni a kivándorlások apasztása érdekében. Debreczen polgárainak egészségére üríti poharát. (Éljenzés.)

Sinka Sándor igazgató, *Bartha* Béla dr. és még többen mondtak szép felköszöntőket a bankett folyamán, mely beynult a késő éjjeli órákba.

A vendégek ma reggel utaztak vissza a fővárosba.

UJDONSÁGOK.

* **A presbyteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelőtt *Kiss Árou* püspök és *Simonffy* Imre kir. tan. főgondnok elnöklété alatt gyűlést tartott az egyház-épület tanácstermében. A presbyteri gyűlés egyik legérdekesebb mozzanata az alakulóban levő országos ev. ref. tanár-egyesület kérvénye volt, melyben az egyesület céljaira segílyt kér a debreczeni egyháztól. Az ev. ref. tanár-egyesület, mely eddig a tiszántuli czimet viselte és melynek *Dóczy* Imre állott az élén, a jövő hónapban tartja Debreczenben új alakuló gyűlést és országos ev. ref. tanár-egyesületté alakul. A presbyteriuma méltányolva az alakuló egyesület céljait, 500 koronát szavazott meg. A debreczeni főgimnázium VII. osztályu növendékei ifj. *Tisza* István gróffal az élükön, mint már megirtuk, a *Csapó*-kerti imház urasztalára kelyhet adományoztak. A presbyterium köszönetet szavazott a diákoknak nemes áldozatkészségükért. Még több apró ügy elintézése után a gyűlés d. u. fél egyker véget ért.

* **Tűz a főtéren.** — Tegnap virradóra tűzilárma hangzott el a *Piac*-utczán. A városházával szemben lévő épület, az *Audaházy* Szilágyi intézet udvarán támadt tűz. A felszer gyuladt ki s hatalmas lángoszlop nyaldosta a tetőzetet. A tüzesetről elg gondatlanul előbb a rendőrséget értesítették, azután a rendőrségtől telefonáltak a tűzoltókért. A tűzoltók lehető gyorsan igyekeztek a tüzeset helyére és hozzáfogtak az oltás munkájához. Per óra hosszáig tartott, mig a tüzet teljesen lokalizálták. A felszer kamarákra rekesztve u'czai árusok birták bérbe. *Paprikát*, *seprüt*, *élesmosót* s más ilyenfélét tartottak benne. Egyik árus gondatlanságból a szenes fazekát betette az árucikk közé és egy darab ronggyal betakarta. Ez kapott tüzet, ettől borult lángba az árucikk halmaza és a tető. A kár nem tesz ki nagy összeget, de a szegény árusokat mégis érzékenyen sújtja, mert a felszer árutartalma nem volt biztosítva.

* **A Polgári Kör**, társas köreink egyik legrégebbi életerős tagja, tegnap tartotta tisztújító közgyűlését, mely alkalommal az egészségi okok miatt leköszönt *Romcsik* Lajos helyébe elnökül egyhangu lelkesedéssel *Komlóssy* Arthur városi főjegyzőt és polgármesterhelyettést választotta a kör elnökévé a népes közgyűlés. A közgyűlés lefolyásáról, a tisztikar és választmány megalakításáról lapunk holnapi számában közlünk részletes tudósítást.

* **A Debreczeni Önállá Munkás Betegsegélyző Pénztár** és az azzal kapcsolatos temetkezési egylet tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését a városháza kistanácstermében, melyen a tagok csaknem teljes számban megjelentek. A közgyűlést a pénztár diszelnöke vezette, — az iparhatóság képviselőjében *Berezky* Lajos rendőrfogalmazó volt jelen. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését a pénztár forgalmi kimutatása és mérleg-számlájával együtt helyeslőleg tudomásul vette, a számadásra vonatkozólag pedig a

felmentvényt úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére megadta, mely után ugy a pénztárnoknak, mint a pénztári orvos urnak és általában a tisztikarnak érdemeik méltó elismerésül köszönetet szavazott és azt jegyzőkönyvbe vette. Ezután az általános tisztújítás következett, melyen közfelkiáltással egyhangulag választották meg a következők: Elnöknek Richer Károly, al-elnöknek Madarász Ferencz, titkárnak Vetéssy Mihály, pénztárnoknak Privitzer József, jegyzőnek Szabó Mihály. A pénztár orvosául Dr. Kerekes Lipót. Igazgatósági tagokul: Koharczky Pál, Nagy János, Szabó József, Aszalós Lajos, Madarász Lajos, Kerékgyártó Mihály, Guthán József, Scherfer János, Ottó Sándor, Biri Sándor, Takács Gábor, Leskó József, Halász József, Hoffer Ferencz, Kripkó Károly, Fonó Mihály, Huszti László, Balogh Ferencz. A felügyelő bizottság tagjaiul: Lókody Sándor, ifj. Szabó József és Szabó István. Választott bíróság tagjaiul 12-en. Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy az iparhatóság képviselője elismeréssel kijelentette, hogy rendesebben vezetett betegsegélyző pénztár az ő ellenőrzése alatt Debreczenben nincs.

*** A kölcsönös segély-egyesület közgyűlése.** A debreczeni kölcsönös segélyző-egyesület tegnap tartotta rendes évi közgyűlését. Az elmúlt év váratlan sikert hozott az egyesületnek, amennyiben még eddig Debreczenben nem tapasztalt nagy osztalékot juttat a tagoknak. Az 1896-ik évi évtársulat tagjai heti 40 fillér befizetés után ez évben 150 korona jutalékot élveznek. A tisztújítást is megejtette a közgyűlés és az eddigi tisztviselőket választották meg ismét. Majd az alapszabályok némi módosítására került a sor, mire a gyűlés dél felé véget ért.

*** Késelő csavargó.** Zsidai László csavargó mikor egy kis szeszt érez magában nem fér a bőrében s belekötne az előfába is. Tegnap egy csapó utcai kocsmába tűzött össze Smigróczki Pál napszámosmal. Most azonban emberére talált, mert Smigróczki sarokba szorította, Zsidai akkor a csavargók utolsó mentő eszközéhez a bicskához folyamodott s azzal Smigróczkit kétszer mellbe, egyszer pedig arcúl szurta. Dr. Varga Emil kötözte be a súlyosan sérült napszámos sebeit és elrendelte a kórházba való szállítását. Zsidait a rendőrség elfogta.

*** Fellázadt cselédek.** (Expressz tudósítás.) Véres kimenetelű cselédlázadás történt tegnapelőtt az Ilova közelében lévő Varsány pusztán. A nagy kiterjedésű uradalomnak Zakár Gyula a bérloje, a ki a birtokot Horváth Lajos intéző által kezelteti. Horváth alig már fél éve lépett be az uradalomba, de azóta a régi cselédek már mind eltávoztak s az újak is türelmetlenül várták, míg az esztendejük kitelik, mert az intéző durván bánt a cselédséggel s olykor-olykor meg is verte őket. Tegnap azután egy véres eset vetett véget Horváth kegyetlenkedésének. Patkula Tamás kanászfő ugyanis valamivel korábban eresztette be a sertéseket s a jószágok bementek az udvarba. E miatt Horváth annyira dühbe jött, hogy kivette a fiu kezéből a kanász-ostort s azzal végig vert a fiun, miközben az ostorral felhasította a gyermek arczat. A mikor a fiu apja, Patkula Ferencz meglátta, hogy a fia vérzik, rászólt az intézőre, hogy ne merje többet megütni a fiut, mire Horváth az öreg Patkulán is végig vágott. Patkula ekkor befutott az istállóba s egy vasvillát ragadott fel s azzal ment az intézőre, miközben összefutottak a többi béresek is és az intézőt leverték. A felbőszült cselédség nem elégedett meg azzal, hogy Horváthot véresre verték, hanem egymást biztatva addig ütötték, a míg megszűnt vonaglani. A bolttestet

azután otthagyták az udvar közepén s csak jó sokára akadt két béres, a ki bevitte a lakására. A csendőrséget az intéző gazdaszszonya értesítette az esetről, mely azokat a kik a verekedésben résztvettek, lerartóztatta.

*** A kerületi betegsegélyző-pénztár elnöksége** tegnap d. e. 9 órakor az ipartestület tanácstermében az építő iparnál alkalmazott napszámosoknak a ker. betegsegélyző pénztárba leendő bevonása tárgyában, az építő iparosokkal együtt gyűlést tartott. A gyűlés határozathozatal nélkül oszlott szét, mert míg a ker. betegsegélyző-pénztár elnöksége, az iparhatósági biztos és a ker. iparfelügyelő a napszámosok bevonásának jogalapjául az 1891. évi XIV. t.-cikkre az ipartestület és az összes építő iparosok minthogy az 1891. évi XIV. t.-cz. a ker. betegsegélyző tagjaiul csak biztosításra kötelezett egyéneket emlit (amialatt segédek és tanoncokat kell érteni) tiltakoztak az ellen, hogy a tételes törvény ezen homályos rendelkezése mellett a napszámosok a ker. betegsegélyző pénztárba való belépésre köteleztessenek. Kijelentették, hogy a tételes törvény életbe léptéig előbb hozott miniszteri rendeleteket kötelező erejűnek el nem ismerik s a ker. betegsegélyző pénztár mozgalmával szemben a kereskedelemügyi minisztériumhoz intéznek felterjesztést.

*** Elkobzott bonbonok és gyógyszerek.** Városszerte élénk diskusszió tárgyat képezi most a tisztifőorvos erélyes fellépése, amelylyel a forgalomba hozott köhögés elleni czukorkákat és különféle szereket, mint titkos összetételű szereket elkoboztatja. A rendőrség kiküldöttei egymásután jelentek meg elsőrendű üzletekben s a kifogásolt bonbonokat és gyógyszereket sorra elkobozták. Az eset különösen azért kelt feltűnést, mert az elkobzott szerek egyikét se kifogásolta eddig a miniszter; már pedig, ha ezek titkos összetételű, vagy az egészségre ártalmas szerek lennének, a miniszter figyelmét régen felhívták volna rá, aki egyetlen esetben sem késik körrendeletben felhívni az illetékes hatóságok figyelmét az elárúsítást eltöltő határozatára. Régen forgalomban lévő, részben helybeli orvos, vagy gyógyszerészek által, — esetleg utasításaik szerint készült czukrok és szerek ezek; más részt pedig olyanok, — amiket más városok gyógyszerészei bocsátották ki — s mint ilyeneket nagyobb mennyiségben vettek meg kereskedők és gyógyszerészek. Most ezeket, minden előzetes vizsgálat nélkül elkobozták. nem keresve azt, hogy milyen összegben szenved kárt maga a forgalomba hozó, aki gyanútlanul árusította eddig a szereket. Az elkobzás törvényes alapját nem vitatjuk, — jóllehet a károsultak véleménye szerint ehhez is sok szó fér, — arra azonban alig találunk magyarázatot, miért kellett egyszerre és mindent elkobozni. Ha a kifogás és a törvényes eljárás jogos, még mindég célravezető lett volna, ha szigoruan figyelmeztetik az illető elárúsítókat, hogy a kifogásolt szerek árusítását büntetés terhe alatt szüntessék be. Czelt érteke volna így is, de legalább megadják a módot a megkárosított forgalomba hozó czégeknek ahhoz, hogy a gyárosokon és készítőkön éppen ezen az alapon visszaszerezzék a szerekbe fektetett pénzüket. A elkobzás ellen az érdekelteknek nem csak ezért, de panaszuk van azér is, mert

ők a kifogásolt szereket mind olyanoknak tartják, amelyek tényleg gyógyhatású készítmények. Sérelmüket azonban nem hallgatják el s mint értesülünk tömegesen lépnek akcióba, hogy az eljárás miatt jogorvoslatot és szenvedett káruk fejében kártérítést követeljenek.

*** Gyanus pénzügyőr.** A vasut állomáson egy pénzügyőri ruhában bolyongó embert fogtak el, ki magát Árvai Dezső pénzügyőri felügyelőnek mondotta. Részegen csatangolt a sinpárak között, folyton akadályozva a vasutasok tolatását. A mozdonyok több ízben meg kellett állni, nehogy elgázolja. A rendőrség erőszakkal távolította el a veszélyes helyről s mivel kilétéről ellentétes vallomásokba keveredett, letartóztatták.

*** Választási közgyűlés.** A „Bikur-Chólmín“ debreczeni betegsegélyző egyesület f. hó 23-án tartotta meg választási közgyűlését. A választmányba beválasztottak: Hoffmann Sándor Knöpfler Simon, Schwarz Fülöp, ifj. Fülöp Ignác, Rosenberg Simon, Emeré Arnold Weisz Mátyás, Schwarz Ármán, Goldberger Dávid, Goldstein Péter, Vági Izsó, Brüll Lajos, Geiger József, Glück Herman, Fischer Vilmos, és Schweizer József. Pótagok: Keiner Adolf, Smilovic Mihály, Glück Adolf, Turai Farkas, Kronovicz Ignác. A tisztújító közgyűlés f. év márczius 20-án fog megtartani.

*** Dóczy József új dalai.** Dóczy József, kitűnő zeneszerzőnkől újabban egy eredeti magyar dal gyűjtemény jelent meg „Hat új eredeti magyar dal“ czim alatt. A Dóczy dalok eléggé ismertek már, semhogy azokat dicsérni kellene. Ezen újabb, Blahánának ajánlt, egytől-egyig szép dalgyűjteményét is ajánljuk a magyar zene kedvelői figyelmébe. Ára a 6 dal tartalmazó füzetnek 2 kor. Megrendelhető a „Corvina“ könyvkereskedésben Temesvárt, valamint minden hazai könyv-és zenemű kereskedés utján

SZINHÁZ.

Debreczen a holdban. Tegnap, vasárnap délután zsufolásig telt ház előtt adták elő Than Gyula tündéres látványosságát. A jegyek jó előre csaknem elfogytak, úgy hogy azok, akik csak az előadás napján akartak váltani, csak igen kevesen juthattak helyhez, a legnagyobb részük pedig jegy nélkül távozott. Jó lehet a hosszadalmas látványosságot egy kis megrövidítéssel adták elő, a közönség így is jól mulatott, sokat kacagott, tapsolt s még többet gyönyörködött a látványosságokban. A szereplők közül Nagy Gyula, Sarkadi, Sziklay és Reviczki váltak ki. Nagy hatást ért el a kis Antalfi Jolán a szini kritikus szerepében, míg Kovács Lilike és Fleischer Margitka az ügyesen előadott matróz tánczczal arat ak sok tapot.

Diszelőadás. Vasárnap este székel vendégeink tiszteletére diszelőadás volt a színházban, amikor is Bukow, vagy a székelyek hóhéra című történeti színmű került előadásra. A közönség csaknem teljesen megtöltötte a színházat s felette lelkes hangulatban élvezte végig az előadást. A színmű gazdag a hatásos jelenésekben s a főbb szereplők nemes vetélkedéssel igyekeztek kihasználni hálás szerepeik előnyét. Csak egy háládatlan szerep van a darabban és ez a címszerep Szabados játszotta gondosan és hatásosan. A közönség szemében sokkal el-lenszenvesebb Bukow, hogysen az interpretáló színészt alakításáért elismeréssel jutal-

mazná. Hogy pedig Szabados jól játszotta szerepét éppen az elmaradt taps és kihívás bizonyítja legjobban. Lázár Imre szerepében Komjáthy aratott gyakran viharos tapsokat. Mélység, melegség és szív volt a Komjáthy-játékában. Sziklay az öreg székely szerepében aratott őszinte elismerést. Kifünö alakitása közvetlen hatást tett a közönségre. Kedves volt a Gerő szerepében a pöszke kis Bartha Laczika, aki bátran és ügyesen oldotta meg bálás feladatát. Komlóssy Emma és Székely Gyula kitünően sikerült dalaikkal és pajkos jelenéseikkel arattak jól megérdemelt tapsokat.

Hunyadi József fellépte. Hunyadi József, a kassai színház baritonistája, közönségünk egykori kedvence ma lép fel először a Svihákok című operettben. Az előadás iránt nagy érdeklődést tanúsít a közönség, a délelőtti folyamán erősen hordták a jegyeket. Minden jel arra mutat, hogy Hunyadi József telt ház közönsége előtt tartja meg első vendégjátékát.

Kritika a közönség köréből.

— A szereposztás. —

Igazán nagybecsüendő Komjáthy igazgatónkban, hogy éneklő színésznőt felengedi Budapestre menni, hogy a „Kiváló” operette előadást megnézhessek. Tanulmányozhassák az összjátékot, ellessék némelyik művésznőnek a knifjeit (fogás) és a toillettek dolgában felvilágosítást nyerjenek.

Nincs is az ő operettjei ellen kifogás. Akár minden este azt adjon, biztos, hogy nem üres ház előtt játszik. (Kivéve Terz kapitányt) Hanem a társadalmi vizjátékok szerepeinek betöltésére nagyon gyengén van eleresztve, a különben minden tehetséget kitünően kiaknázni tudó igazgató ur!

Vegyük például a „Sasok” szereposztását. — Hát a Forrai szerepét nem Nagy Gyulának írták a szerzők? (Ezt így szokás, mondani.) A feleségének meg akár Komjáthy akárcsak Fáy Flóra jobban beillene volna mint Takács Mária, ámbár ezt a szép természetű talantumos leányt is fel kell léptetni ilyen szerepben, hogy tanulja, de hiába a hangjának még nics meg az a kellő modulációja, amely az érzelmek kis érzését kellőleg visszaadja.

Most jön aztán a mérnökiség. Ha jelenleg a debreczeni színháznak sem Rubosa, sem Rózsabegyije, sem Tanavja nincs, legalább válogasson azok között, ahol lehet, de ne adja azt a szerepet Makraynak. Elismerem, hogy ambíciózus színész. Tánctörténet, énekel, natu.bursch, ad kedélyes apákat, sőt a Dolovai nábob ez. darabban a Miska huszárt kitünően adja, de ez a szerep — dacára nagy előkészületének, nem neki való. Sarkadi jobban illene volna ebbe a szerepbe.

Hát az öreg, 2000 hold földnek nyakára hágtott bácsi? Hiszen az nem parvenk mint a hogy Sziklay mutatta be. — Óh Wucsi! Jobban kikerekíthetted volna ezt az alakot. De hát más nem adhatta. Ki? Bartha Komjáthy? Nincs! Nincs személyzet! Örökké ugyanazon alakok. — De hát jó és türelmes ez a debreczeni publikum, amely valaha izlés dolgában felette állt a pestinek. (Még akkor csak Pest volt, nem Budapest.)

K. M.

Az örangyal

— Regény. —

Írta: **Thon Gyula.**

(Folyt.)

A szép leány utánuk nézett az ablakon. A szíve szólalt meg. Hanyja meleg volt, telve tiszta, nemes érzélemmel. Határtalanul tetsző, mély rokonszenvvel.

— Miért mennek el? — folytatta tovább kérdéseit szép Jolán.

— Bogáti Péterné helyett újra az ügyvéd választott, aki erősen tudatában volt annak, hogy a leány előtt ki kell menteni az édes anyát zavarából.

— Hát azért mennek el — magyarázta az ügyvéd — mert a Jolán kisasszony kedves mamája öngyűlöletnek nincs semmi szüksége rájuk. A mamának megvan a maga meghitt, hűséges cselédsége és magam is okosabbnak tartom, ha ezekkel veszi magát körül, mintha azokat tartaná meg, akiknek a régi gazdához huz a szívük, az új birtokossal nem rokonszenveznek s lépten-nyomon kijátszák...

— Én nem ezt tartom ügyvéd ur — válaszolt rá Jolán a maga behuzalgó, édes, sőt szívhez szóló hangján. Ugy vettem észre, hogy az a nő s vez-tője az az ifju, tele van fájdalommal, mert a megszokott helyet el kellett hagyniok. Anyukának van elég nagy vagyona s elég nemes szíve is hozzá, hogy továbbra is megtartsa őket... Ugyan nézzenek utánuk!... Látják, ott mennek a vasrács kerítés ajtajánál... Az a nő megbotlik... Istenem, a földre esett... A fia... igen, ugy-e így mondta ügyvéd ur, hogy a fia nézze hát csak a fia felemeli.

— Kötelessége, hogy ne hagyja el — vetette oda az ügyvéd. Magában pedig bosszankodott, Jolán, olyan meleg érdeklődéssel kíséri minden lépésüket. Tartott tőle, hogy rokonszenvével túl megy a hatáson és ráveszi édes anyját, hogy részvétellel legyen a menyasszony és fia iránt.

— Miért vezeti? ... folytatta Jolán kérdéseit.

— Mert az a nő világtalan — mondá az ügyvéd... Látta Jolán kisasszony volt arról szó, hogy kedves mamája megtartsa őt házfelügyelőnek, de hát nem ér vele semmit. Mit csinál egy világtalan nővel? Hisz az szánalmas jelenség. Már pedig nem azért jöttek ide, hogy nyugalmuk e kedves helyén fölton szánakozzanak.

— Ellenkezőleg ügyvéd ur — éppen azért kellett volna megtartani, mert világtalan...

— A kedves mama megtette a kötelességét. Adott neki olyan megelégedést amilyenből egész életén, ha szerényen is, de gond nélkül megélhet...

— Folyt. köv. —

A tenger fia.

Szabados József.

Hup! A bárka hirtelen lecsúszott egy völgybe és a farán ülve egy holdvilágított uton hylongott és a büszkeség érzetét keltette volna, ha a kerék nem csikorgott volna olyan fenemódon.

Harvey hangosan kacagni kezdett.

— Épen mintha éne, mondá.

— Olyan pontos mint egy óra és olyan száraz, mint egy hering, szólt Dan lelkesülten, miközben egy hullám a fedélzet más felére küldte nem épen udvariasan. „Hülye, hülye — számár fejt, ne jöjj közel hozzám” Ugye azt mondja? Nézd csak, nézd. Csak láttál egy olyan fogpiszkálót, amint felhuzza a horgonyt vagy tizenöt ölüvi vízből.

— Milyen ez a fogpiszkáló?

Azok az újfajta busdácsló hering hajók. Előlről olyan mint egy yacht, az előárbocza meg olyan mint egy csónak, a házban pedig elférne az egész fogásunk. Burgen m-sáte nekem, aki két három olyan modelt készített. Az öreg gyűlöli őket, mert rettentően bukdácsolnak, de sok pénz rejlik bennük. Az öregem talál halat ahol akar, de nem előrehaladott ember — nem jár lépést az idővel. Azok telides tele vannak munka-takarító gépekkel, meg ilyesmivel. Láttad valaha a gloucesteri „Elektor” t? Gyönyörű hajó, noha az is fogpiszkáló.

— Folyt. köv.

SZINLAP.

Ma Hétfőn, „C” bérletben: Hunyadi József vendégfelléptével:

Svihákok.

Vig operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Gilka Adolár, hercege — Sziklay M.
Muki von Rodenstein, főhadnagy Szabó I.
Rudi von Meggenheim, hadnagy Reviczki E.
Mimi, tánczosnő — Komlóssy E.
Blitz Fritz — Havy Rózsa
Berta, a felesége — Nagy Gy.

Holnap, kedden, „A” bérletben.

A B O R.

Falusi történet 3 felvonásban.

Apró hirdetések.

Kiadó lakás 3 szoba m lékhelyiségekkel vízvezetékkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

Tea-vaj Gróf Dezsefi Büdsszentmihályi uradalmából 1 kg. frt. 1.20.
Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

Világhírű „Martell” cognac Debreczen és vidéke részére egyedi főraktár Váray József kereskedésében Városi-bérgalota.

Kiadók 4 szobás utcai lakás mellékhelyiséggel és jó vízzel. Simonffy utca 15 szám.

Elektromechanikai műhely-beügyes fiu tanulónak felvétetik Kossuth-utca 1 sz.

Legjobb kerti-bort tessék megköszölni. Hunyadi-utca 28. sz. Fögel Ferencz.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-u. 7.

a régi szolid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy gazdasági mint konyhakerti és virágmagokkal gazdagon felszereltem.

Saját érdekében jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, — ha megtekinti magraktárait s meggyőződést szerez czégem kiváló szállítóképességéről. Mintákkal és új nagy képes árjegyzékekkel szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése,
előbb GASZNER KÁROLY.

Kossuth-utczában 11 szám alatt
a Zádor-féle házban

Május elsőre kiadók.

1) A Kontsek Géza előbb Gaszner Károly-féle nagy fűszerüzlet helyiség.

2) A 2-ik udvarban egy udvari akás, 2 szoba, előszoba, konyha és tartozéka.

3) A 2-ik udvarban külön bejárattal 2 szoba és tartozéka.

4) Egy pinczelakás-szoba és konyha.

Ertekezhetni: a tulajdonossal.